

Helsingin Urkukesän konsertti

SU 3.8.2025 KLO 19
Tuomiokirkko

ESA TOIVOLA
urut | organ

KÄSIOHJELMA | PROGRAMME

2025

JOHANN SEBASTIAN BACH Triosonaatti e-molli, BWV 528

(1685–1750)

1. Adagio – Vivace
2. Andante
3. Un poco Allegro

SOFIA GUBAIDULINA Hell und Dunkel (1976)

(1931–2025)

ROLANDE FALCINELLI Esquisses symphoniques, op. 45, osa 1: Largo sostenuto, à Gérard Loiseant

(1920–2006)

ROBERT SCHUMANN Sech Fugen über den Namen BACH, osa 3: Mit sanften Stimmen

(1810–1856)

ROLANDE FALCINELLI Esquisses symphoniques, osa 5: Allegretto leggiero, à Marie-Thérèse Jehan

ROBERT SCHUMANN Sech Fugen über den Namen BACH, osa 5: Lebhaft

ROLANDE FALCINELLI Esquisses symphoniques, osa 6: Larghetto, à Elisabeth Ballon osa 3: Allegro marcato, à Marie-Danièle Mercier

ELFRIDA ANDRÉE Sinfonia h-molli

(1841–1929)

1. Moderato
2. Fugato: Andante lento e grazioso
3. Cantabile
4. Finale: Allegro giusto e maestoso

Esa Toivola, urut | organ

KONSERTTI | CONCERT SU 3.8.2025 klo 19 | SUN. AUGUST 3RD AT 7^{PM}.

KONSERTISSA KUULLAAN kolmen naissäveltäjän musiikkia. Neuvostoliittolainen **Sofia Gubaidulina**, ranskalainen **Rolande Falcinelli** ja ruotsalainen **Elfrida André** olivat uranuurtajia omassa ympäristössään ja kohtasivat välillä myös vaikeuksia ammatinsa ja musiikkinsa vuoksi.

Näistä säveltäjistä Rolande Falcinellin tie oli ehkä tasaisin. Hän oli ensimmäinen naispuolinen titulaire-urkuri Pariisissa ja opetti urkujensoittoa konservatoriossa. Falcinellin sinfonisissa luonnoksissa säveltäjä leikittelee urkuoppilaidensa nimien kirjaimista johdetuilla melodia-aiheilla.

Falcinellin teosten lomassa kuullaan **Robert Schumannin** *B-A-C-H-fuugia*. Saksalainen piano- ja liedmusiikin mestari on näissä kunnioittanut suurta kontrapunktin mestaria **Johann Sebastian Bachia**.

Sofia Gubaidulinalta kuullaan teos *Hell und Dunkel*, jossa kirkkauden ja pimeyden maailmat vuorottelevat. Lopussa osat vaihtuvat: korkealla oleva vaipuu alas, syvyydessä oleva nousee ylös. Gubaidulinan musiikkia vieroksuttiin Neuvostoliitossa sen hengellisen viitekehyksen vuoksi ja Gubaidulina siirtyikin asumaan länteen Neuvostoliiton loppuaikoina.

Elfrida André taisteli itselleen oikeuden peräti kahteen ammattiin, jotka olivat naisilta suljettuja: tuomiokirkon urkurin ja lennätinlaitoksen sähköttäjän toimeen! Andréen tunnetuimpia sävellyksiä on *sinfonia h-molli*, joka vastaa laajuudeltaan romantiikan aikakauden urkusonaattia.

ESA TOIVOLA opiskeli kirkkomusiikkia ja urkujensoittoa Sibelius-Akatemian Kuopion osastossa, Amsterdamin konservatoriossa ja Piteå'n musiikkikorkeakoulussa, jossa opinnot päättyivät konserttiurkurin tutkintoon vuonna 2006. Hänen tärkeimpiä opettajiaan ovat olleet Mikko Korhonen ja Hans-Ola Ericsson.

Kuva | photo: Hannu Jukola

Vuonna 2004 Esa Toivola voitti ensimmäisen palkinnon Nijmegenin kansainvälisessä urkukilpailussa Alankomaissa. Hän soitti ensikonserttinsa Helsingin tuomiokirkossa vuonna 2005 ja on konsertoinut ympäri Suomea sekä useissa Euroopan maissa.

Esa Toivola on Tampereen tuomiokirkon urkuri. Aiemmin hän on toiminut urkujensoiton opettajana Sibelius-Akatemian Kuopion yksikössä sekä Kangasalan seurakunnan kanttorina. Toivolan muusta musiikkitoiminnasta mainittakoon mykkäelokuvaesitysten urkusäestykset, continuo-soittajan tehtävät kirkkomusiikkiproduktioissa sekä tilaussävellykset kirkon musiikkijuhlille.

THE CONCERT FEATURES music by three female composers. Soviet **Sofia Gubaidulina**, French **Rolande Falcinelli**, and Swedish **Elfrida Andrée** were pioneers in their respective environments and sometimes faced difficulties due to their profession and musical output.

Among these composers, Rolande Falcinelli's path was perhaps the easiest. She was the first female titulaire organist in Paris and taught organ playing at the Paris Conservatory. In Falcinelli's symphonic sketches, the composer plays with melodic themes derived from the letters of her organ students' names.

Amid Falcinelli's works, **Robert Schumann's** *B-A-C-H fugues* are heard. The German master of piano and lied music has honoured the great master of counterpoint, **Johann Sebastian Bach**, in these pieces.

From Sofia Gubaidulina, we hear the piece *Hell und Dunkel*, where brightness and darkness alternate. In the end, the parts switch: what is high descends, and what is low ascends. Gubaidulina's music was shunned in the Soviet Union due to its spiritual framework. Gubaidulina was able to move to the West during the final years of the Soviet Union.

Elfrida Andrée fought for the right to pursue two professions that were closed to women: the position of cathedral organist and telegraph operator! One of Andrée's most famous compositions is the *Symphony in B minor*, which corresponds in scope to a Romantic-era organ sonata.

If you need any further assistance, feel free to ask!

ESA TOIVOLA studied church music and organ performance at the Kuopio Department of the Sibelius Academy, the Conservatorium van Amsterdam, and the Piteå School of Music, where he completed his studies with a concert organist diploma in 2006. His most important teachers have included Mikko Korhonen and Hans-Ola Ericsson.

In 2004, Esa Toivola won first prize at the International Organ Competition in Nijmegen, the Netherlands. He gave his debut recital at Helsinki Cathedral in 2005 and has since performed widely throughout Finland and in several European countries.

Esa Toivola is the organist of Tampere Cathedral. Previously, he has taught organ performance at the Kuopio unit of the Sibelius Academy and served as a cantor in the parish of Kangasala. His other musical activities include organ accompaniment for silent film screenings, continuo playing in church music productions, and commissioned compositions for church music festivals.

SEURAAVAT KONSERTIT

Next concerts

MA 4.8.2025 KLO 12

Suomenlinnan kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Mimi Klemettinen
urut | organ

MON. AUGUST 4TH AT NOON

Suomenlinna Church

MA 4.8.2025 KLO 19

Kallion kirkko

Leevi Lipponen
urut | organ

MON. AUGUST 4TH AT 7 P.M.

Kallio Church

TI 5.8.2025 KLO 12

Vanha kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Lunch Music"

Veera Kuusirati
sopraano | soprano

TUE. AUGUST 5TH AT NOON

Old Church

Niina Ranta
piano

TI 5.8.2025 KLO 17

Johanneksen kirkko

"Five O'Clock Organ"

Anna Maria Böckerman
urut | organ

TUE. AUGUST 5TH AT 5 P.M.

St. John's Church

KE 6.8.2025 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Mimi Klemettinen
urut | organ

WED. AUGUST 6TH AT NOON

The Cathedral

KE 6.8.2025 KLO 19

Suomenlinnan kirkko

Ilpo Laspas
urut | organ

WED. AUGUST 6TH AT 7 P.M.

Suomenlinna Church

TO 7.8.2025 KLO 12

Kallion kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Katariina Kopsa
urut | organ

THU. AUGUST 7TH AT NOON

Kallio Church

PE 8.8.2025 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Mimi Klemettinen
urut | organ

FRI. AUGUST 8TH AT NOON

The Cathedral

SU 10.8.2025 KLO 19

Tuomiokirkko

"Kahden säveltäjän välissä - Pärt 90 & Sallinen 90"

Kari Vuola
urut | organ

SUN. AUGUST 10TH AT 7 P.M.

The Cathedral

Jaana Vasama
juonto | introduction

INFO

Helsingin Urkukesä on vuosittain kesä-elokuussa järjestettävä, erityisesti urkumusiikkiin keskittyvä kansainvälinen festivaali. Erilaisia konsertteja järjestetään yli 100 kpl. Festivaali järjestetään yhteistyössä Helsingin Seurakuntayhtymän sekä Tuomiokirkko-, Kallion- ja Johannes Församling -seurakuntien kanssa.

urkukesä.fi

Svenska
kulturfonden

Helsingin kulttuurikeskus

SUOMEN⁺
EV.LUT.
KIRKKO

KIRKKO HELSINGISSÄ